

245402

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Relationship between the Perception of Health Promotion and the Behavior of Health Promotion in accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy of Gilents, Fort Suraai Hospital

สันติทิพย์ จันทร์จรรย์ คานินทร์

ภก.นิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวารสารศึกษาศาสตร์ฉบับพิเศษที่ ๑๖๖ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ปีที่๑๖ ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓

พ.ศ. ๒๕๕๓

600249457

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245402

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
Relationship between the Perception of Health Promotion and the Behavior of Health Promotion In accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy of Clients,
Fort Surasi Hospital

พันตรีหญิง วัชรภรณ์ ตานินทร์

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ. 2553

คณะกรรมการสอบป้องกันภาคนิพนธ์ ได้พิจารณาภาคนิพนธ์ของ พันตรีหญิง วัชรภรณ์ ตานินทร์ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้

คณะกรรมการสอบป้องกันภาคนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริญภา จิตรามันท์)

.....กรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์
(ดร.รัชยา ภัคดีจิตต์)

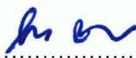

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วรรณภา วามานนท์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอกเดช เกิดวิชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ไสว ศิริทองถาวร)

วันที่ 14 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

กิตติกรรมประกาศ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาวี พิจิตบันดาล ประธานกรรมการสอบภาคินพนธ์ ดร.รัชยา ภักดีจิตต์ กรรมการที่ปรึกษาภาคินพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง นอกจากนี้ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฤๅเดช เกิดวิชัย เลขาธิการคณะกรรมการสอบ ที่ให้คำปรึกษาคำแนะนำในการทำภาคินพนธ์ และแก้ไขภาคินพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของคณาจารย์ทุกท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาวี พิจิตบันดาล รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.วิเชียร ศรีพระจันทร์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ฤๅเดช เกิดวิชัย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ พันเอก จัฒพล วุฑฒกนก ผู้อำนวยการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ที่อำนวยความสะดวกในการศึกษา และขอขอบพระคุณผู้ให้บริการของโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้านข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้วางรากฐานทางการศึกษา และให้กำลังใจผู้ศึกษาตลอดมา จนกระทั่งประสบความสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น คุณค่าและประโยชน์จากการทำภาคินพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์

ชื่อผู้ทำภาคินิพนธ์:

พันตรีหญิง วัชรามรณิ์ ตานินทร

ชื่อภาคินิพนธ์:

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริม
สุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของ
ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อกรรมการที่ปรึกษาภาคินิพนธ์:

ดร.รัชยา ภักดีจิตต์

ชื่อปริญญา:

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ:

การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ /
พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ

245402

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ และศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) จากกลุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า (1) การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก (2) พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มิติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ มิติด้านการดูแลสุขภาพ มิติด้านโภชนาการ มิติด้านจิตใจและอารมณ์ และมิติด้านการออกกำลังกาย ตามลำดับ (3) ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ที่มีอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ที่มีเพศอาชีพ สิทธิการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน

(5) ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (6) การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มีความสัมพันธ์กันและอยู่ในระดับสูงและเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Student's Name: Major Watcharaporn Tanin
Master's Report Title: Relationship between the Perception of Health
Promotion and the Behavior of Health Promotion
In accordance with the Philosophy of Sufficiency
Economy of Clients, Fort Surasi Hospital
Master's Report Advisor: Dr. Rachaya Pakdeejit
Degree: Master of Public Administration
(Philosophy of Sufficiency Economy)
Key Words: Perception / Health Promotion / Clients / Behavior /
Health Promotion

245402

The objectives of this research were: to study the level of the perception of health promotion and the behavior of health promotion in accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy of the clients of Fort Surasi Hospital; to compare the perception of health promotion that classified by personal factors; to compare their behavior of health promotion that classified by personal factors; and, to study the relationship between the perception of health promotion and the clients' behavior of health promotion at Fort Surasi Hospital. The researcher had studied from the samplings chosen from the population by the use of a Systematic Random Sampling Method and Taro Yamane's Formula. The samplings were 364 persons and the data were analyzed by a computer program called SPSS for Windows. The statistics employed were frequency, percentage, mean, standard deviation and One-way ANOVA.

The results of this research are that: (1) the overall perception about health promotion of the clients of Fort Surasi Hospital is rated at a high level. (2) The overall behavior of health promotion of those clients is rated at a high level, and at high level of every aspect. The most average of mean is the dimension of environment hygiene following by the dimensions of health care, nutrition, mental and temper, and, physical exercise, respectively. (3) The clients with different age and education have perceived the overall health promotion differed at a statistical significance level of .05. (4) The clients of Fort Surasi

Hospital with different gender, profession, and right to receive physical treatment have perceived the health promotion not differed. (5) The clients of Fort Surasi Hospital with different gender, age, education, profession, and right to receive physical treatment have their behavior of health promotion differed at a statistical significance level of .05. (6) The perception of health promotion and the behavior of health promotion of the clients of Fort Surasi Hospital are related to each other at a positive and high level.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้.....	8
ความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพ.....	16
ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow.....	34
แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพตามกฎบัตรออตตาวา (Ottawa charter).....	36
นโยบายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.....	41
แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพตามนโยบายการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ในประเทศไทย.....	45
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับสุขภาพพอเพียง.....	57
ประวัติโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ บริบทโรงพยาบาลและนโยบายการส่งเสริมสุขภาพ..	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	74
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	81
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์.....	87
ตอนที่ 2 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์.....	90
ตอนที่ 3 พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์.....	92
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	98
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	103
ตอนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์.....	112
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	113
อภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	124
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	131

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก.....	132
ภาคผนวก ข.....	141
ภาคผนวก ค.....	145
ภาคผนวก ง.....	149
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	151

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ค่าใช้จ่ายสุขภาพต่อหัวในหลักประกันสุขภาพแบบต่าง ๆ.....	44
2	จำนวน ร้อยละ กลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	88
3	ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์.....	90
4	พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์โดยภาพรวม.....	92
5	พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มิติด้านจิตใจและอารมณ์.....	93
6	พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มิติด้านโภชนาการ.....	94
7	พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มิติด้านการออกกำลังกาย.....	95
8	พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มิติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม.....	96
9	พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มิติด้านการดูแลสุขภาพ.....	97
10	การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามเพศ.....	98
11	การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามอายุ.....	99
12	การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	100
13	การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามอาชีพ.....	101
14	การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามสิทธิการรักษาพยาบาล.....	102
15	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามเพศ.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามอายุ..... 104
17	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 106
18	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามอาชีพ..... 108
19	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำแนกตามสิทธิการรักษาพยาบาล..... 110
20	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ กับพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์..... 112

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แบบจำลองการส่งเสริมสุขภาพฉบับปรับปรุง.....	25
2	ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์โดย Maslow.....	35
3	กิจกรรมหลักตามปรัชญาสุขภาพ.....	40
4	สรุปสาระ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ.....	49
5	กรอบแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง.....	58
6	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	74